

Asia: VN/12646/2020

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Haaga-Helia ammattikorkeakoululta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu kannattaa luonnoksessa esitettyjä muutoksia, jotka helpottaisivat ja tekisivät nykyistä sujuvammaksi kolmansista maista tulevien ulkomaalaisten opiskelijoiden ja tutkijoiden sekä heidän perheidensä mahdollisuuden opiskella ja tehdä työtä Suomessa.

Haaga-Helia on sitoutunut kansainvälisten opiskelijoiden määrän lisäämiseen ja pitää lakiesityksen yhteiskunnallisia vaikutuksia myönteisenä ja kannattaa opiskelijoiden oleskeluluvan lajin muuttamista jatkuvaksi. Koko tutkinnon suorittamisen ajaksi myönnettävä oleskelulupa vähentää byrokratiaa ja takaa opiskelijalle parhaat mahdolliset edellytykset opintojen suorittamiselle.

Ammattikorkeakoululain (932/2014) 13 a §:n mukaan lukuvuosimaksua ei peritä siltä, jolla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti, jatkuva tai pysyvä oleskelulupa tai pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa, eikä edellä mainittujen perheenjäseneltä. Mikäli opiskelijoiden oleskelulupa muutetaan jatkuvaksi, tulee huolehtia mahdolliset muutostarpeet lainsäädännössä, jotta korkeakoulutuksen rahoituspohja ja mahdollisuus periä lukuvuosimaksuja eivät heikkene.

Luonnoksessa on uusi pykälä oleskeluluvan myöntämisestä muuta opiskelua varten (7a §). Esityksessä mainitaan, että kolmannen maan kansalaiselle myönnetään oleskelulupa, jos hänet on hyväksytty Suomessa sijaitsevaan (2) korkeakouluun tai muuhun oppilaitokseen myös muihin kuin tutkintoon johtaviin opintoihin, jos oleskeluluvan myöntämiselle on perusteltu syy. On kannatettavaa, että tämä avaisi mahdollisuuden tulla Suomeen esimerkiksi yhdeksi vuodeksi suorittamaan korkeakoulututkintoon valmistavia opintoja. Jotta tavoite korkeakouluopiskelijoiden määrän kolminkertaistamisesta voidaan saavuttaa, näitä ns. Foundation-opintoja täytyy voida tulevaisuudessa tehdä Suomessa, mikä osaltaan olisi yksi peruste kolmansista maista tulevien opiskelijoiden maahantulolle.

Haaga-Helia pitää edelleen tärkeänä toimeentulon tarkistamista. Opiskelijan tulee pystyä osoittamaan ensimmäisen vuoden toimeentulo. Valvontavastuuta toimeentulosta ja tästä aiheutuvia kustannuksia ei tule siirtää korkeakouluille maksettavaksi. Tutkinnon suorittaneiden työnhakumahdollisuuksia tulee tukea kaikin mahdollisin keinoin. Haaga-Helia tukee esitystä pidentää työnhakua koskeva oleskelulupa kahdeksi vuodeksi. Työnteko-oikeuden tutkinnon suorittamisen aikana tulee olla selkeästi määriteltä ja sen tulee mahdollistaa työskentely myös kausivaihtelualoilla, kuten hotelli-, ravintola- ja matkailualalla.

Kaiken kaikkiaan ulkomailta ja erityisesti kolmansista maiden saapuvien opiskelijoiden määrän kasvattaminen ja opiskelijarekrytointi vaativat Suomen asemoitumista kilpailijakenttään hallinnollisesti luotettavana, joustavana, nopeana ja ennakoitavana toimijana. Mikäli tässä ei onnistuta, markkinoinnin ja myynnin panostukset jäävät turhiksi monimutkaisten maahantulo- ja oleskelulupakäytänteiden johdosta.

Hirvonen Airi
Haaga-Helia AMK